

නිකුත් කළේ සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2025 මාර්තු 02

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ (ජා.මු. අරමුදලේ) විධායක මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකාව සමඟ පවතින මාස 48ක විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ සිදු කළ තෙවන සමාලෝචනය සම්පූර්ණ කරන ලද අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණවලට සහාය දැක්වීම සඳහා විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (වි.ගැ.හි.) මිලියන 254ක (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 334ක් පමණ) මූල්‍යන පහසුකමක් වෙත ක්ෂණික ප්‍රවේශය හිමිවිය. මෙය ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන සිව්වන වාරිකය වන අතර, ජා.මු. අරමුදලෙන් මේ දක්වා ලබා දී ඇති මුළු මූල්‍යන සහාය ඒ අනුව, වි.ගැ.හි. බිලියන 1.02ක් (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.34ක් පමණ) දක්වා ඉහළ යයි. ජා.මු. අරමුදල විසින් 2025 වසරේ පෙබරවාරි 28 වන දින පහත දැක්වෙන මාධ්‍ය නිවේදනය නිකුත් කරන ලද අතර, එයට පහත සබැඳියෙන් ප්‍රවේශ විය හැක.

<https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/02/28/pr25053-sri-lanka-imf-completes-the-3rd-rev-under-the-eff>

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ (ජා.මු. අරමුදලේ) විධායක මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකාව සමඟ පවතින විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ සිදු කළ තෙවන සමාලෝචනය සම්පූර්ණ කරයි

- ජා.මු. අරමුදලේ විධායක මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකාව සමඟ මාස 48ක විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ තෙවන සමාලෝචනය සම්පූර්ණ කරන ලද අතර, එමගින් ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණවලට සහාය වීම සඳහා වි.ගැ.හි. මිලියන 254ක (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 334ක් පමණ) මූල්‍යන පහසුකමක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවට ක්ෂණික ප්‍රවේශයක් ලබා දෙන ලදී.
- මෙම වැඩසටහන යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්ය සාධනය ශක්තිමත් විය. සමාජ වියදම් මත වූ දර්ශක ඉලක්කය හැර 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මස අවසානය සඳහා වූ අනෙකුත් සියලුම ප්‍රමාණාත්මක ඉලක්ක සපුරාගන්නා ලදී. 2025 වසරේ ජනවාරි මස අග වන විට බොහෝ ව්‍යුහාත්මක මිණුම් දඩු සපුරා ගෙන හෝ ප්‍රමාදයක් සහිතව ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෑතකදී බැඳුම්කර හුවමාරුව සාර්ථකව නිම කිරීම, ණය තිරසාරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයකි.
- ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම වේගවත් වීමත් සමඟ ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රයත්නයන් එල දරමින් පවතී. ආර්ථිකය කෙරෙහි අවදානම් තවමත් පවතින බැවින්, ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීම දීර්ඝ කාලයක් පුරා පවත්වා ගැනීමට සහ ණය තිරසාරභාවයක් කරා යන මාවතකට ගෙන ඒම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ න්‍යාය පත්‍රය තිරසාරව පවත්වා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

වොෂින්ටන්, ඩීසී: ජා.මු. අරමුදලේ විධායක මණ්ඩලය මාස 48ක විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ තෙවන සමාලෝචනය සම්පූර්ණ කළ අතර, එමගින් බලධාරීන්ට වි.ගැ.හි. මිලියන 254ක් (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 334ක් පමණ) ලබා ගැනීමට ඉඩ සැලසේ. මේ සමඟ, ජා.මු. අරමුදලෙන් මේ දක්වා ලබා දී ඇති මුළු මූල්‍යන සහාය වි.ගැ.හි. බිලියන 1.02ක් (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.34ක් පමණ) වේ.^[1]

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන වි.ගැ.හි. බිලියන 2.286ක (ශ්‍රී ලංකාවට හිමි කොටස මෙන් සියයට 395ක්, එනම් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3ක් පමණ) විස්තීර්ණ ණය පහසුකමක් සඳහා 2023 වසරේ මාර්තු මස 20 වන දින විධායක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබුණි. (පුවත්පත් නිවේදන අංක 23/79 <https://www.imf.org/en/News/Articles/2023/03/20/pr2379-imfexecutive-board-approves-under-the-new-eff-arrangement-for-sri-lanka>). දිළිඳු සහ අවදානමට ලක්විය හැකි පුද්ගලයන් ආරක්ෂා කරමින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සහ ණය තිරසාරභාවය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම හා පවත්වා ගැනීමට, බාහිර ස්ථාරක්ෂක නැවත ගොඩ නැංවීම හා පාලනය ශක්තිමත් කිරීම ඇතුළුව වර්ධනයට නැඹුරු ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩි දියුණු කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව දරන උත්සාහයන් සඳහා මෙම වැඩසටහන සහාය වේ.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ විධායක මණ්ඩල සාකච්ඡාවෙන් අනතුරුව, නියෝජ්‍ය කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ කෙන්සි ඔකමුරා මහතා පහත ප්‍රකාශය නිකුත් කළේය:

“ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිසංස්කරණ සාර්ථක වෙමින් තිබෙන අතර ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගොස් තිබේ. උද්ධමනය පහළ මට්ටමක පවතී, ආදායම් රැස් කිරීම වර්ධනය වෙමින් පවතී, එමෙන්ම සංවිත අඛණ්ඩව ඉහළ යමින් පවතී. 2023 වසරේ තුන්වන කාර්තුවේ සිට ධන ආර්ථික වර්ධනයක් නැවත ආරම්භ වීමෙන් පසු ආර්ථික වර්ධනයේ සාමාන්‍යය සියයට 4.3ක් විය. 2024 වසර අග වන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2018 සහ 2023 වසර අතර සිදු වූ ආර්ථික හානියෙන් සියයට 40ක් පමණ යථා තත්ත්වයට පත් කර ගැනීමට හැකි වී ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2025 වසරේ දී ආර්ථික වර්ධනය යථා තත්ත්වයට පත්වීම දිගටම පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ආර්ථිකය තවමත් අවදානම් මට්ටමක පවතින බැවින්, සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය හා ණය තිරසාරභාවය සහතික කිරීම සඳහා සහ දිගුකාලීන අඛණ්ඩ වර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩපිළිවෙළ පවත්වා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. ප්‍රතිපත්තිමය වැරදිම් ඇතිවීම සඳහා ඉඩක් නැත.

"සමාජ වියදම් මත වූ දර්ශක ඉලක්කය හැර අනෙකුත් සියලුම ප්‍රමාණාත්මක ඉලක්ක සපුරා ගනිමින් වැඩසටහන් කාර්ය සාධනය ශක්තිමත් වී ඇත. 2025 වසරේ ජනවාරි මස අග වන විට සපුරා ගත යුතු බොහෝ ව්‍යුහාත්මක මිණුම් දඩු නියමිත කලට හෝ ප්‍රමාද වී හෝ ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

"රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ රජයට අත්‍යවශ්‍ය සේවාවන් අඛණ්ඩව සැපයීමට හැකි බව සහතික කිරීම සඳහා තිරසාර ලෙස ආදායම් රැස් කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් ඉතා වැදගත් වේ. ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා සහාය වීම සඳහා බදු අනුකූලතාව ඉහළ නැංවීම සහ බදු නිදහස් කිරීම් වලින් වැළකී සිටීම ප්‍රධාන වේ. ආර්ථික දූෂ්කරතා ලිහිල් කිරීමට සහ දිළිඳු හා අවදානමට ලක්විය හැකි කාණ්ඩවලට ශ්‍රී ලංකාව නැවත යථා තත්ත්වයට පත් වීමේ ක්‍රියාවලියට සහභාගී විය හැකි බව සහතික කිරීම සඳහා, සමාජ වියදම් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සහ සමාජ ආරක්ෂණ ජාලයේ ප්‍රතිසංස්කරණ දිගටම කරගෙන යාම වැදගත් වේ. ඉදිරි කාලයේදී, සීමිත රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශයක් සහිතව සාර්ව අන්තර්ගතභාවයකින් යුත් ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, සමාජ සහයෝගය වඩාත් බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් වෙත හොඳින් ඉලක්ක කළ යුතුය. රජය සතු ව්‍යවසායයන්ගේ රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම් පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාදයකින් තොරව පිරිවැය ආවරණය වන විදුලිය මිලකරණය නැවත ස්ථාපනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය ආවරණය තුළ ප්‍රාග්ධන වියදම් වඩාත් සුමටව ක්‍රියාත්මක කිරීම මැදි කාලීන ආර්ථික වර්ධනයට දායක වනු ඇත.

"ශ්‍රී ලංකාවේ ණය තිරසාරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කිරීම ඉදිරියට ගෙන යාමේ ප්‍රගතිය කැපී පෙනේ. මෑතකදී බැඳුම්කර හුවමාරුව සාර්ථකව නිම කිරීම, ණය තිරසාරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයකි. නිල ණය හිමි කමිටුව සහ දැනට ඉතිරි ණයහිමියන් සමඟ ද්විපාර්ශ්වික ගිවිසුම් කාලෝචිත ලෙස අවසන් කිරීම වර්තමානයේ ප්‍රමුඛතාවයකි.

"මුදල් ප්‍රතිපත්තිය මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු අතර, රජයේ අයවැය පරතරය මහ බැංකුව මගින් මූල්‍යකරණය වැලැක්වීමට සහ මහ බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා කිරීමට තිරසාර කැපවීමක් මගින් සහාය විය යුතුය. බාහිර ස්ථාවරත්වය නැවත ගොඩ නැංවීමට සහ විදේශීය අංශය නැවත තුලනය කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා විනිමය අනුපාතිකයේ නම්‍යශීලීභාවය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සහ ගෙවුම් තුලනයේ පාලන පියවර ක්‍රමයෙන් ඉවත් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

“අක්‍රීය ණය වල කාර්ය සාධනය නැවත ඇති කිරීම, රාජ්‍ය බැංකුවල පාලනය හා අධීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම, ස්ථාවරත්වය වැඩි දියුණු කිරීම හා විසඳුම් රාමු වැඩිදියුණු කිරීම ණය වර්ධනය පුනර්ජීවනය කිරීමට සහ ආර්ථික ප්‍රකෘතියට සහාය වීමට වැදගත් ප්‍රමුඛතා වේ.

“ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකාලීන විභවය අත්කර ගැනීම සඳහා දිගුකාලීන ව්‍යුහාත්මක අභියෝගවලට විසඳුම් සෙවිය යුතු අතර, පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ස්ථිරව ක්‍රියාත්මක කිරීම ද ඊට ඇතුළත් වේ.”

ශ්‍රී ලංකාව: තෝරාගත් ආර්ථික දර්ශක 2022- 2030

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			පුරෝ.			පුරෝකථන			
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ උද්ධමනය (ප්‍රතිශතයක් ලෙස)									
මුර්ත ද. දේ. නි.	-7.3	-2.3	4.5	3.0	3.0	3.1	3.1	3.1	3.1
උද්ධමනය (සාමාන්‍ය) 1/	45.2	17.4	1.2	3.8	5.4	5.2	5.0	5.0	5.0
උද්ධමනය (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී) 1/	58.6	3.0	-1.5	7.8	5.4	5.2	5.0	5.0	5.0
ද. දේ. නි. අවධමනය වර්ධනය	47.5	17.5	3.5	4.9	5.5	5.3	5.2	5.1	5.0
නාමික ද. දේ. නි. යේ වර්ධනය	36.6	14.8	8.2	8.1	8.7	8.5	8.5	8.4	8.3
ඉතුරුම් හා ආයෝජන (ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස)									
ජාතික ඉතිරිකිරීම්	27.6	33.8	34.0	31.7	31.9	32.1	31.9	31.7	31.7
රජය	-6.4	-6.0	-3.2	-1.8	-0.7	0.0	0.1	0.3	0.5
පෞද්ගලික	34.0	39.8	37.2	33.5	32.6	32.1	31.7	31.4	31.2
ජාතික ආයෝජන	28.6	30.8	32.1	32.2	32.5	32.9	32.7	32.6	32.5
රජය	5.5	3.7	3.6	4.4	4.6	4.7	4.6	4.6	4.6
පෞද්ගලික	23.1	27.1	28.5	27.7	27.9	28.2	28.1	28.0	28.0
ඉතුරුම්- ආයෝජන ශේෂය	-1.0	3.1	1.8	-0.4	-0.6	-0.8	-0.9	-0.9	-0.8
රජය	-11.9	-9.6	-6.8	-6.2	-5.3	-4.7	-4.5	-4.3	-4.1
පෞද්ගලික	10.9	12.7	8.6	5.8	4.7	3.9	3.6	3.4	3.2
රාජ්‍ය මූල්‍ය (ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස)									
ආදායම් හා ප්‍රදාන	8.4	11.1	13.7	15.1	15.3	15.3	15.2	15.3	15.3
වියදම	18.6	19.4	19.3	20.4	19.8	19.2	19.1	19.0	18.8
ප්‍රාථමික ශේෂය	-3.7	0.6	2.2	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3
මධ්‍යම රජයේ ශේෂය	-10.2	-8.3	-5.6	-5.4	-4.6	-4.0	-3.8	-3.7	-3.5
මධ්‍යම රජයේ දළ මූල්‍යන අවශ්‍යතා	34.1	27.6	22.1	22.8	19.7	15.7	13.2	11.8	11.6
මධ්‍යම රජයේ ණය	115.9	109.5	99.5	105.7	106.4	103.5	100.2	97.0	93.9

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			පුරෝ.			පුරෝකථන			
රාජ්‍ය ණය 2/	126.3	115.8	104.6	110.7	110.9	107.4	103.7	100.1	96.8
මුදල් හා ණය (ප්‍රතිශතය වෙනස්වීම, කාලපරිච්ඡේදය අවසානය)									
සංචිත මුදල්	3.3	-1.5	10.3	9.7	8.7	8.5	8.5	8.4	8.3
පුළුල් මුදල්	15.5	7.3	10.0	9.7	8.7	8.5	8.5	8.4	8.3
දේශීය ණය	18.8	-1.2	6.1	3.3	2.8	3.3	4.0	4.3	4.9
පුද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය	6.4	-0.8	7.9	7.5	9.5	9.5	9.4	9.4	9.4
පුද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය (උද්ධමනය සඳහා ගලපා)	-38.8	-18.2	6.6	3.7	4.1	4.3	4.3	4.3	4.3
මධ්‍යම රජයට හා රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත ලබා දුන් ණය	31.1	-1.6	4.7	-0.1	-3.1	-2.9	-2.2	-2.2	-1.5
ගෙවුම් ශේෂය (එ. ජ. ඩොලර් මිලියන)									
අපනයන	13,107	11,911	12,772	13,446	14,090	14,795	15,638	16,397	17,192
ආනයන	-18,291	-16,811	-18,841	-21,718	-22,668	-23,410	-24,105	-25,109	-26,026
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	-737	2,582	1,824	-409	-538	-751	-864	-952	-922
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය (ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	-1.0	3.1	1.8	-0.4	-0.6	-0.8	-0.9	-0.9	-0.8
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ශුද්ධ පොලිය (ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	0.1	4.2	3.8	1.7	1.6	1.5	1.5	1.3	1.3
අපනයන අගය වර්ධනය (ප්‍රතිශතය)	4.9	-9.1	7.2	5.3	4.8	5.0	5.7	4.9	4.9
ආනයන අගය වර්ධනය (ප්‍රතිශතය)	-11.4	-8.1	12.1	15.3	4.4	3.3	3.0	4.2	3.7
දළ නිල සංචිත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී)									
එ. ජ. ඩොලර් මිලියන	1,898	4,392	6,122	7,056	9,303	13,118	14,710	14,875	15,175
වෙළඳ භාණ්ඩ හා සේවා ආනයනය ආවරණය කළ හැකි මාස ගණන	1.2	2.4	2.9	3.2	4.1	5.5	5.9	5.8	5.7
සංචිත ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ (ARA) සංයුක්ත මෙට්‍රික් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	16.6	37.5	50.3	58.3	75.4	100.1	108.8	108.5	108.7

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			පුරෝ.			පුරෝකථන			
භාවිතා කළ හැකි දළ නිල සංචිත (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී) 3/									
එ. ජ. ඩොලර් මිලියන	462	2,956	4,686	7,056	9,303	13,118	14,710	14,875	15,175
වෙළඳ භාණ්ඩ හා සේවා ආනයනය ආවරණය කළ හැකි මාස ගණන	0.3	1.6	2.2	3.2	4.1	5.5	5.9	5.8	5.7
සංචිත ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ (ARA) සංයුක්ත මෙට්‍රික් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	4.0	25.3	38.5	58.3	75.4	100.1	108.8	108.5	108.7
විදේශ ණය (රාජ්‍ය හා පුද්ගලික)									
එ. ජ. ඩොලර් බිලියන	57.4	54.1	53.9	54.9	57.2	61.2	62.9	63.3	65.6
ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස	77.0	64.1	54.4	56.1	62.9	65.9	64.0	60.4	58.9
විශේෂ සටහන්:									
නාමික ද. දේ. නි. (රුපියල් බිලියන)	24,064	27,630	29,893	32,309	35,123	38,113	41,343	44,819	48,551
විනිමය අනුපාතිකය (කාලපරිච්ඡේදයේ සාමාන්‍යය)	322.6	327.5	302.0	...	...	...	...	...	...
විනිමය අනුපාතිකය (කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයේදී)	363.1	323.9	293.0	...	...	...	...	...	...

මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා බලධාරීන් විසින් සපයන ලද දත්ත; සහ ජා. මු. අරමුදලේ කාර්ය මණ්ඩල ඇස්තමේන්තු

1/ කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය.

2/ මධ්‍යම රජයේ ණය, රාජ්‍ය ඇපකර මත ගනු ලැබූ ණය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විදේශීය වගකීම් (එනම්, නොපියවූ අරමුදල් ණය සහ ජාත්‍යන්තර විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම්) ඇතුළත් වේ. ණය සංඛ්‍යාලේඛන දැනට උපකල්පනය කරන්නේ විදේශ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කිරීම 2023 වසර අවසානයේ අවසන් කර ඇති බවයි.

3/ චීන මහජන බැංකුව සමඟ වන විදේශ විනිමය හුවමාරු පහසුකම (2022 වසරේදී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.4ක්) හැර, පෙර වසරේ ආනයන ආවරණයෙන් මාස 3කට වඩා දළ ජාත්‍යන්තර සංචිත ඉහළ ගිය පසු එය භාවිත කළ හැකි වේ.

[1] මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබුණු දිනයට අදාළ වි.ගැ.හි. ඒකකයක් සඳහා වන එ.ජ. ඩොලර් වෙළඳපොළ අනුපාතිකයන් භාවිතයෙන් වි.ගැ.හි. අගයන් පරිවර්තනය කර ඇත.